

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2019/20
Subject (*)	Master Thesis		Code	615525031
Study programme	Mestrado Universitario en Políticas Sociais e Intervención Sociocomunitaria			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Official Master's Degree	2nd four-month period	Second	Obligatory	12
Language	SpanishGalician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Ciencias da SaúdeEconomíaPedagogía e DidácticaSocioloxía e Ciencias da Comunicación			
Coordinador		E-mail		
Lecturers	Cobo Bedia, Rosa Depalma Ungaro, Renee Martínez Buján, Raquel Novo Corti, María Isabel Oso Casas, Laura Perez Carames, Antia Rivas Quarneti, Natalia Yanaina Serantes Pazos, Araceli Viana Moldes, Ines Vilar Rodriguez, Margarita	E-mail	rosa.cobo@udc.es r.depalma@udc.es raquel.bujan@udc.es isabel.novo.corti@udc.es laura.oso@udc.es antia.perez@udc.es natalia.rivas.quarneti@udc.es araceli.serantes.pazos@udc.es ines.viana@udc.es margarita.vilar.rodriguez@udc.es	
Web				
General description	Esta guía corresponde ao exercicio de elaboración e defensa pública dun traballo fin de mestrado, de carácter obrigatorio			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A1	CE1 - Determinar as dimensións e categorías axeitadas para o diagnóstico e a análise científica das situacións de exclusión social.
A2	CE2 - Interpretar os feitos e as políticas sociais desde os distintos paradigmas teóricos vixentes na análise da exclusión.
A3	CE3 - Deseñar e desenvolver procesos de observación e documentación para o estudo das políticas e os sistemas de benestar social.
A4	CE4 - Recompilar e interpretar a información suficiente para chegar a diagnósticos fiables sobre os riscos de exclusión e os factores de vulnerabilidade social.
A5	CE5 - Interpretar as situacións e os procesos de marxinação social e económica de colectivos desde unha perspectiva histórica e macroestrutural.
A6	CE6 - Avaliar a capacidade e eficacia das medidas de intervención para corrixir ou previr situacións e procesos de exclusión social.
A7	CE7 - Identificar e valorar a posibilidade de intervención e prevención en procesos de conflitividade social.
A8	CE8 - Identificar procesos e factores de cohesión social, e deseñar medidas para a súa potenciación.
B1	CB1 - Demostrar coñecementos avanzados, de carácter multidisciplinar, para a investigación e o exercicio profesional no ámbito da exclusión social.
B2	CB2 - Aplicar e integrar os coñecementos a contornos e problemas emerxentes e indefinidos, na práctica investigadora e profesional.
B3	CB3 - Seleccionar o marco científico adecuado para avaliar as evidencias dispoñibles e postular hipóteses razoadas sobre a avaliación previsible dos feitos sociais estudados.
B4	CB4 - Identificar os dilemas éticos e a responsabilidade social tras os retos formulados na práctica profesional e investigadora.
B5	CB5 - Comunicar con claridade os coñecementos e problemas científicos sobre os que se traballa tanto a un público non experto como de especialistas.
B6	CB6 - Posuír e comprender coñecementos que proporcionen unha base ou oportunidade para ser orixinais no desenvolvemento e/ou a aplicación de ideas, a miúdo nun contexto de investigación.
B7	CB7 - Que os estudantes saiban aplicar os coñecementos adquiridos e a súa capacidade de resolución de problemas en contornos novos ou pouco coñecidos dentro de contextos máis amplos (ou multidisciplinares) relacionados coa súa área de estudo.

B8	CB8 - Que os estudantes sexan capaces de integrar coñecementos e enfrontarse á complexidade de formular xuízos a partir dunha información que, sendo incompleta ou limitada, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas á aplicación dos seus coñecementos e xuízos.
B9	CB9 - Que os estudantes saiban comunicar as súas conclusións e os coñecementos e razóns últimas que as sustentan a públicos especializados e non especializados dun modo claro e sen ambigüidades.
B10	CB10 - Que os estudantes manexen as habilidades de aprendizaxe que lles permitan continuar estudando dun modo que haberá de ser en gran medida autodirixido ou autónomo.
B12	CB12 - Manter responsabilidade e compromiso co desenvolvemento profesional continuo de forma autónoma.
B13	CX1 - Comprender e integrar coñecementos complexos para traducilos en propostas de investigación e programas de intervención en contextos sociais problemáticos.
B14	CX2 - Realizar unha análise crítica da realidade social e do desenvolvemento profesional vinculada aos feitos sociais sobre os que se traballa.
B17	CX5 - Elaborar e defender informes, proxectos e memorias no campo das ciencias sociais.
B18	CX6 - Valorar a adecuación das distintas ferramentas teóricas, metodolóxicas e técnicas ás preguntas e os obxectivos específicos formulados sobre a realidade social e as políticas sociais.
B19	CX7 - Dar respostas innovadoras e orixinais ante situacións problemáticas emerxentes relacionadas coa exclusión social.
C3	CT3 - Using ICT in working contexts and lifelong learning.
C4	CT4 - Acting as a respectful citizen according to democratic cultures and human rights and with a gender perspective.
C5	CT5 - Understanding the importance of entrepreneurial culture and the useful means for enterprising people.
C6	CT6 - Acquiring skills for healthy lifestyles, and healthy habits and routines.
C7	CT7 - Developing the ability to work in interdisciplinary and transdisciplinary teams in order to offer proposals that can contribute to a sustainable environmental, economic, political and social development.

Learning outcomes			
Learning outcomes		Study programme competences	
Integrar os coñecementos adquiridos para aplicalos a unha contorna de traballo no terreo das políticas sociais e a exclusión social.	AC1	BC1	CC3
	AC2	BC2	CC4
	AC3	BC3	CC5
	AC4	BC4	CC6
	AC5	BC6	
	AC6	BC7	
	AC7	BC13	
	AC8	BC14	
		BC17	
Capacidade de presentar e defender os resultados do traballo ante un público profesional.		BC18	
		BC19	
	AC4	BC5	CC6
		BC9	CC7
		BC14	
Capacidade de emitir unha valoración propia fundamentada, á vez que consciente das limitacións das que parte.		BC17	
		BC19	
	AC2	BC6	CC5
	AC4	BC8	
	AC5	BC13	
	AC7	BC14	
	AC8	BC19	

Capacidade para a aprendizaxe autónoma continua.	AC3	BC8	CC3
	AC4	BC10	CC5
	AC8	BC12	CC7
		BC17	

Contents	
Topic	Sub-topic
Obxectivo do traballo de investigación (TFM)	- Estudo de calquera ámbito das políticas sociais e a intervención social - Estará dirixido, preferentemente, á resolución dun problema real - Integrar os coñecementos adquiridos durante a etapa formativa - Emitir unha valoración propia e fundamentada sobre o tema central de estudo que reflexe as responsabilidades éticas e sociais implícitas
Desenvolvemento do TFM	- A memoria debe realizarse aplicando o proceso de investigación científica e demostrar que se adquiriron as competencias do título. - Desenvolvemento autónomo das habilidades críticas, analíticas e creativas do/a alumno/a - Dúas opcións: a) A realización vinculada a unha práctica desenvolvida no período de prácticas en institucións ou empresas; b) A realización independente de ditas prácticas - A memoria será realizada de forma individual, baixo a supervisión dun/ha tutor/a asignado/a
Defensa do TFM	- Capacidade para comunicar as súas ideas ante un público experto - A memoria de Fin de Mestrado será defendida polo/a alumno/a ante unha comisión de expertos/as

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Oral presentation	B1 B5 B9 B17 C6	1	2	3
Critical bibliographical	A2 B3 B6 B7 B8 B10 B13 B14 B18 C5 C7	0	50	50
Research (Research project)	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 B1 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 B10 B12 B13 B14 B17 B19 C3 C4 C5 C6 C7	0	237	237
Personalized attention		10	0	10
(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.				

Methodologies	
Methodologies	Description
Oral presentation	Preparación e realización dunha presentación para a defensa pública do TFM diante do tribunal.
Critical bibliographical	Lectura, síntese e análise crítica de textos para a elaboración do marco teórico do TFM

Research (Research project)	Realización e defensa pública dun traballo escrito que desenvolva e demostre os coñecementos adquiridos no máster, aplicados a un tema concreto relacionado coas especialidades do Máster. Trátase dun traballo individual, que se realizará baixo a supervisión dun/a titor/a asignado. A información sobre o seu procedemento e defensa, será publicada no Moodle, e comunicada aos/as estudantes a través do correo da udc.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Research (Research project) Oral presentation	Atención personalizada Coordinación dos TFMs: - A información sobre o proceso e prazos para a realización e defensa do TFM, así como outros temas de interese serán publicados e comunicados pola coordinadora dos TFMs a través das vías institucionais: Moodle e correo electrónico da udc. - Dende a coordinación realizaranse titorías grupais para informar o proceso de realización e defensa do traballo. levarán a cabo titorías virtuais para favorecer a participación do alumnado en liña. Para ambas as modalidades abrirase un foro na plataforma Moodle, co obxecto de resolver calquera dúbida sobre o proceso de realización e defensa do TFM. Atención personalizada dirección dos TFMs: - O Traballo de Fin de Máster, realizarase baixo a supervisión dun/a director/a. (Tamén se admite a co-dirección) - O/a director/a ocuparase de guiar ao estudante no proceso de realización da investigación. - Antes da presentación ou defensa pública do TFM, o/a director/a terá que emitir a súa conformidade a través da secretaría virtual nas datas previstas. - A vía de comunicación e o calendario, será o establecido entre o/a estudante e o seu director/a. A titorización do alumnado en modalidade en liña, realizarase de maneira virtual, mediante os sistemas establecidos entre o/a alumno/a e o/a director/a de o traballo.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Research (Research project)	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 B1 B2 B3 B4 B6 B7 B8 B9 B10 B12 B13 B14 B17 B19 C3 C4 C5 C6 C7	Realización dun traballo de investigación, no que se demostre o desenvolvemento das competencias, obxectivo da memoria final do máster. Isto é, que a memoria realizada e defendida reflicta os coñecementos adquiridos durante o período de formación, a capacidade do/a alumno/a para aplicar os devanditos coñecementos, a capacidade para fundamentar unha valoración propia e responsable, e o pensamento analítico e crítico dentro das temáticas do mestrado.	80
Oral presentation	B1 B5 B9 B17 C6	Exposición obrigatoria do Traballo de Fin de Máster. Será realizada polos estudantes en sesión pública e antes unha comisión ou tribunal formada polo profesorado do Master e designada pola Coordinación dos TFMs. O calendario de defensas, a composición dos tribunais e a organización e estrutura do acto público será comunicado desde a coordinación, unha vez establecido.	20

Assessment comments

Para ser avaliado/a do traballo fin de mestrado será necesario:

- 1) ter superados o resto de créditos do máster (materias e período práctico)
- 2) realizar a matrícula.
- 3) ter asignado un tema central ou título e un/a titor/a.

O calendario de defensa pública e de convocatorias dispoñíbles axústanse ás condicións que establece anualmente a Universidade da Coruña, para todas as titulacións de posgrao. O calendario e procedemento é común para o alumnado presencial e online. O alumnado online, que non poida acudir presencialmente o acto de defensa, deberá contactar coa coordinación para a súa presentación a través de ferramentas virtuais.

As recomendacións para a súa elaboración e defensa, serán publicadas pola coordinación dos TFMs, a través das vías institucionais: Moodle e correo electrónico da UDC.

Os traballos plaxiados, total ou parcialmente, merecerán o suspenso inmediato.

Sources of information

Basic	
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

Information sources and statistical techniques for the analysis of social policies/615525007

Ethical considerations and educational processes in community programming/615525004

Comparative social policies/615525001

Qualitative techniques for the analysis of discourses and social realities/615525008

Identity, alterity. and intersectionality/615525006

Models of welfare provision/615525003

Poverty and inequality: debates, measurement and identification of groups at risk of exclusion/615525005

Design, management and evaluation of social policies/615525009

Austerity and precarity in the age of globalization/615525002

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Research design and proposal/615525029

Subjects that continue the syllabus

Other comments

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.